

Terugkijkend op de Belastingdienst

Van augustus 1962 t/m eind 1970 heb ik bij de Belastingdienst op de Puntegaalstraat gewerkt. In die tijd was het nog zo als je van de middelbare school kwam er diverse bedrijven (zoals b.v. Shell, Unilever, Belastingdienst e.d.) foldermateriaal bij scholen beschikbaar stelde om bij hen in dienst te treden. Mijn keuze viel op de Belastingdienst en waarom weet ik niet meer.

Ik kwam te werken op de “leggerzaal” van de Inkomstenbelasting. Deze was op de 2^e verdieping, aan de kant van de Westzeedijk. Hier werden alle (inkomsten)belastinggegevens bewaard die betrekking hadden op de inwoners van Rotterdam. Deze werden bewaard in **hangkasten** van zo’n 10 tot 15 meter breedte (schat ik nu) met de ruggen tegen elkaar, zodat je daar een soort paden tussen kreeg.

De vaste werktijden waren van 08.00 tot 17.00, maar allen die van buiten Rotterdam kwamen mochten een **kwartier eerder naar huis**. Er was een flinke visuele controle of je ’s morgens wel op tijd binnen was (priklok of iets dergelijks was er niet) en als je teveel te laat kwam, kwam bij het hoofd van de afdeling op rapport. Tussen de middag had je de mogelijkheid om in de kantine op de 5^e verdieping te eten of je kon een rondje door het Park maken.

In grote lijnen waren de werkzaamheden als volgt:

Zo snel mogelijk na **1 januari** (de peildatum voor de Inkomstenbelasting) werden er door de typekamer adresplaatjes getypt die dan eerst nagekeken moesten worden op spelfouten. Met deze adresplaatjes werden vervolgens de aangiftebiljetten handmatig geadresseerd en verzonden.

Ook kwamen van alle in Rotterdam gevestigde werkgevers in de loop van januari/februari de Loonbelastingkaarten binnen. Op deze kaarten stonden de NAW-gegevens, de gewerkte periode en het ontvangen loon + inhoudingen vermeld. Deze werden dan eerst gesplitst naar de woonplaats van de werknemer. Alles wat niet in Rotterdam woonde werd er uitgehaald en verzonden naar de Inspectie waar die betreffende werknemer woonde. Van wat in Rotterdam woonde werden alle Loonbelastingkaarten op straat en huisnummer gelegd en in een later stadium vergeleken met een kopie van het **Bevolkingsregister**. Hierna werden de Loonbelastingkaarten alfabetisch op volgorde gelegd en toegevoegd aan de al beschikbare gegevens van de belastingplichtige.

Vanaf half maart begonnen de ingevulde aangiftebiljetten met postzakken vol binnen te druppelen. Alle enveloppen moesten met de hand opengemaakt worden en werden er diverse 1^e controles uitgevoerd.

Na de uiterste inleverdatum van de aangifte werd vervolgens begonnen met het toesturen van herinneringskaarten. Als dan na zoveel tijd de aangifte nog niet binnen was werden er **handmatig** aanmaningen geschreven. Omdat er in het geheel geen automatisering in dit proces was, was het zeer arbeidsintensief. Globaal werd de rest van het jaar besteed om per belastingplichtige alle terzake doende gegevens te verzamelen zodat de inspecteur de aanslag kon vaststellen.

Het meeste werk was massawerk en werd gedaan door wat we nu schoolverlaters noemen. Het percentage jong personeel was hoog, het was onder elkaar best wel gezellig en er heerste een goede sfeer. Af en toe kom ik nog een oud-collega uit die tijd tegen.

De leggerzaal was erg hoog en halverhoogte was er een tussenverdieping over de volle lengte van de zaal. Op deze tussenverdieping was de garderobe, maar werd door de leidinggevenden ook gebruikt om van bovenaf toezicht te houden. De kantine was verpacht aan de Volksbond die ook de koffie- en theerondes verzorgde door het gebouw. Daar moest dan uiteraard wel voor betaald worden.

Ik herinner met nog het voorval dat er een **ontploffing** was op een **schip** dat in de Parksluis lag. Er stonden een flink aantal mensen bij de sluis te kijken en uiteraard ook in het gebouw bij de ramen. Gewerkt werd er niet meer, maar dat was niet de bedoeling. Iedereen moest bij de ramen vandaan omdat er misschien nog een ontploffing zou kunnen komen. Iemand antwoordde met de opmerking dat hij dat maar aan de toeschouwers op straat moest gaan vertellen.

Verder was de paternosterlift natuurlijk iets bijzonders.

Omdat er op termijn weinig verder perspectieven zaten bij de Belastingdienst ben ik daar januari 1970 weggegaan.

Wim van der Ham